

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини,
деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України,
національних меншин і міжнаціональних відносин

3 грудня 2024 року

Веде засідання голова Комітету ЗАДОРЖНИЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На засіданні присутні 9 людей. Отже, у нас є кворум, засідання оголошую відкритим.

Колеги, сьогодні у нас на порядку денному одне питання, а саме про подання Прем'єр-міністра України щодо призначення Чернишова Олексія Михайловича на посаду Віце-прем'єр-міністра України – Міністра національної єдності України. Якщо немає заперечень, шановні колеги, переходимо до голосування щодо затвердження порядку денного сьогоднішнього засідання.

Задорожний – за.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Анатолійович, дякую.

Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко Максим – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євген Геннадійович Яковенко.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Підтримую, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання. Питання перше і єдине про подання Прем'єр-міністра України щодо призначення Чернишова Олексія Михайловича на посаду Віце-прем'єр-міністра України – Міністра національної єдності України.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України питання призначення членів Кабінету Міністрів України належить до повноважень Верховної Ради України. 3 грудня 24-го року до Верховної Ради України надійшло подання прем'єр-міністра України щодо призначення Чернишова Олексія Михайловича на посаду Віце-прем'єр-міністра України – Міністра національної єдності України. На підставі пункту 3 частини першої статті 13 Закону "Про комітети Верховної Ради України" та відповідно до доручення Голови Верховної Ради України наш комітет повинен розглянути вказане подання в установленому порядку і надати Верховній Раді України свої рекомендації.

У нас на засіданні присутній кандидат на посаду Віце-прем'єр-міністра України – Міністра національної єдності України пан Чернишов Олексій Михайлович. Пропоную такий порядок розгляду питання: спочатку заслуховуємо кандидата, в офіційному уже режимі нам треба почути від вас все практично те, що ви сказали до цього, а потім переходимо до обговорення і ухвалення рішення. Я думаю, що Олексій Михайлович не потребує додаткового представлення, всі ми його знаємо, він займає низку керівних посад і має значний досвід у державному управлінні. З листопада 2022 року він є Головою правління НАК "Нафтогаз України".

Тож прошу, Олексій Михайлович, як майбутнього керівника нашого профільного міністерства розповісти, які функції нового міністерства, які основні пріоритети ви для себе ставите в майбутній роботі, дуже коротко.

ЧЕРНИШОВ О.М. Дякую. Дві хвилини. Шановний пане голову, шановні народні депутати, члени комітету. Для мене велика честь і відповідальність бути представленим на посаду віце-прем'єр-міністра України – Міністра національної єдності України. Я почну з того, що перший пункт плану стійкості України, який був представлений нещодавно Президентом у Верховній Раді – це гідність. Гідність – це те, що для нас важливо і що нам допомогло фактично встояти на початку

повномасштабного вторгнення і це величезний актив нашої держави. Ворог продовжує використовувати кожен шанс для розбрату між нами, викривлює інформацію. Ми маємо пам'ятати, що сьогодні мільйони українців, на жаль, перебуває за кордоном. Цю цифру дуже важко оцінити і я не хотів би зараз її в голос якось декларувати, але мова йде про мінімум 10 мільйонів людей, які сьогодні, їх ще треба порахувати і відповідна статистика, також її бракує і ми також над цим будемо з вами працювати. Але наше завдання зробити все, створити ті умови для того, щоб, перше, українці повернулися, українці обрали для себе шлях повернення з тих країн, де вони наразі перебувають і для того ми маємо зробити наступні дії.

Є пропозиція утворити Міністерство національної єдності України шляхом реорганізації існуючого Міністерство тимчасово окупованих територій. Це Міністерство в свою чергу, працюючи через відповідне агентство, буде реалізовувати свої повноваження, в тому числі в ключових країнах перебування українців, а це на сьогодні країни-лідери, Німеччина, Польща та Чехія.

Будуть утворені відповідні професійні департаменти в цих країнах, за рахунок переважно країн перебування і це не буде додатковий стрес для українського бюджету, я на цьому наполягаю. Ці департаменти будуть займатися фактично роботою і взаємодією з урядами країн і з тими мільйонами українців, які зараз вимушено перебувають там. Я хотів би зазначити, що українці вимушено виїхали, вони в цьому не винні, ми не можемо їх оцінювати. Ми маємо зробити все, щоб вони повернулися і на рівних без страхів працювали, і розвивали нашу країну. Це потребуватиме вирішення питань щодо можливих юридичних наслідків, можливих потенційних порушень, їх трактування, також питання мобілізації і майбутнього. Зрозуміло, що основна хвиля повернення – це повернення після закінчення активних бойових дій і, бажано, загального закінчення війни, сподіваюся, у 2025 році. Тому ми заздалегідь готуємося до цього.

Я хотів би попросити народних депутатів, з огляду на те, що міністерство є нове і утворюється фактично з коліс, допомогти своїми ресурсами, за рахунок ваших постійних відряджень, в тому числі іноземних спілкувань з українцями як за кордоном так і всередині України, допомогти міністерству утворитися і фактично працювати над його зміцненням.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Олексій Михайлович.

Шановні колеги, чи є у когось запитання до Олексія Михайловича?

ГОРБЕНКО Р.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Дякую. Зазначу, наш комітет на протязі трьох, як трьох, шести років вже займається питаннями внутрішньо переміщених осіб. І головне завдання нашого комітету є, було і буде якраз створити такі умови, щоб внутрішньо переміщені особи не виїжджали якраз за кордон. Але ж, якщо поставити на терези, тобто ми розуміємо, що зараз далі йде війна і далі той потік переселенців він вже не такий великий, але він є, які виїжджають за кордон. І, по-друге, є такі випадки, що повертаються на тимчасово окуповану територію.

Тому тут, в тому числі, і пропозиція, і питання чому Міністерство єдності не займалося обома напрямками, тобто переселенцями, які виїхали за кордон і внутрішньо переміщеними особами, щоб створити умови, щоб вони тут залишились? Тобто, що це, це надання житла, в тому числі і Кабмін своєю постановою він виключив деякі категорії, які раніше отримували по 2-3 тисячі гривень на оренду житла та на комунальні послуги, і в тому числі це робочі місця. Тобто для того, щоб, дійсно створити таке потужне міністерство, яке буде займатися обома напрямками, тобто дуже важливо

зберегти разом цей напрямок, тому що окремо, ну, комусь знову там передати функції Міністерства реінтеграції там чи "розпотрошити" цей функціонал між іншими міністерства, от я бачу, що деякий функціонал переходить і в новостворене, да, тому дуже важливо було б зробити. От яке, по-перше, ваше бачення і, ну, в тому числі ваша думка щодо внутрішньо переміщених осіб і план дій, щоби дійсно створити ті умови, щоб вони тут залишалися, а не виїжджали далі за кордон?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Михайлович, будь ласка, відповідайте.

ЧЕРНИШОВ О.М. Дякую.

Я повністю підтримую ваше питання. Ми маємо розуміти, що ми не будемо розділяти українців за принципом їх перебування в той чи інший час – це важливо, це принцип демократичного процесу, який ми прагнемо зберегти в Україні. І повернення людини в Україну автоматично робить його таким самим громадянином, якому потрібно вирішувати ті самі проблеми, які і іншому переміщеному всередині України. Безумовно, ми і не маємо створити конкуренцію між ними. Я не злякаюсь сказати, заздрість, тому що умови різні. І те, що людина повертається, вона не має отримувати інші умови, ніж та, яка не уїжджала.

Тому я впевнений в тому, що ці функції ми зможемо реалізовувати через посаду віце-прем'єра, яка також розглядається. І вона саме необхідна для того, щоб координувати цю роботу саме з іншими міністерствами, до повноважень яких згідно з їхніми положеннями це відноситься. Я ще раз наголошую, що ми не маємо права відрізняти українців за відповіддю на питання: де ти був в 2023 році? Це некоректне питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович, будь ласка. А, Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. *(Не чути)*

ТКАЧЕНКО М.М. Дякую, пане голово. Дякуємо, пане Олексій. Зараз, тільки що в нас була також фракція "Слуга народу", тому, в принципі, я там вже декілька речей сказав.

Я хочу ще раз акцентувати увагу на те, що ви і під час фракції двічі затвердили свою позицію по співпраці з народними депутатами, і зараз як з членами вже комітету, профільного, куди входять не тільки фракція "Слуга народу", а й інші представники інших фракцій. Тому якщо це, дійсно, буде так, то ми будемо вам дякувати, якщо буде ця співпраця, а не так як з багатьма міністерствами. Я думаю, що ви все це знаєте. Після голосування багато хто з міністрів трубки не бере, есемес не відповідає і так далі, і так далі.

Я особисто доєднуюся до питання Руслана, заступника, до речі, голови нашого комітету. Я як і заступник голови фракції "Слуга народу", і як співзасновник міжфракційного депутатського об'єднання МФО "ВПО України" хочу зазначити, що всі члени нашого комітету є представниками різних груп дружби з різними країнами. От я, до речі, якраз є членом трьох груп дружби – це Польща, Німеччина і Чехія. І ми більш все ж таки займаємося як міжфракційне депутатське об'єднання "ВПО України", займаємося питаннями ВПО в країні, нашими земляками, я з Луганська, Руслан з Луганська, ще тут є у нас колеги представники тимчасово окупованих територій одинадцятий вже рік, але і був у нас такий досвід, і ми всі ці три роки вже майже повномасштабного вторгнення їздимо за кордон, не дуже часто, але буваємо в Польщі і в Чехії, і саме якраз по питаннях, по яких от зараз ви доповідаєте, і саме з ціллю якось там підтримати цих людей, почути їх, якось заспокоїти і дати їм такий поштовх, що все-таки ми їх чекаємо тут в країні. Тому долучайте, будь ласка, ми з задоволенням будемо

долучатися до цієї роботи. Але це в першу чергу від вас ця ініціатива повинна бути, а не від нас.

Ну, і закінчую, 30 секунд. Те, про що сказав Руслан. Чому ми зараз вам задаємо питання? Яка ваша позиція по ВПО? От дивіться, все це одні і ті ж люди, я маю на увазі ВПО і ті, що закордоном. І це повинна бути синергія по роботі з ними. Тому що, вибачте, якщо буде провалена робота, я сподіваюсь, що цього не буде, провалена робота далі по ВПО як вона була провалена до цього, то ваша робота буде незадовільною. Розумієте? Ви будете страждати від діяльності іншого свого колеги. Розумієте? Тому що, наприклад, всі ці 2,5 роки ми задавали питання Ірині Андріївні Верещук, а вона казала, так а що я можу зробити, якщо Кубраков не займається житлом? А що я можу зробити, якщо Жолнович забирає кошти? Вибачте, до мене яке питання? Оце такі відповіді були від неї. І що ми отримали? Отримали жах з питання внутрішньо переміщених осіб в країні.

ГОРБЕНКО Р.О. Я хотів ще й підтримати, і дуже важливо утримувати баланс. Тобто КРІ нового створеного міністерства буде – скільки людей повернулося. А якщо ми не створили умови для людей внутрішньо переміщених, які захотіли залишитися, але нема таких умов і вони вирішили виїхати за кордон, тобто ви, тобто по балансу, якщо взяти зараз, то виїжджає більше, ніж повертається, а це якраз і буде... *(Шум у залі)*

КАСАЙ К.І Олексій Михайлович, хочу додати і це не запитання, а підтримати колег. І дійсно, я думаю, що в роботі вашого новоствореного міністерства вам буде набагато легше працювати, коли буде живий приклад. От дійсно, те, що колеги сказали, те, що якщо ми не забудемо наших ВПО і будемо підтримувати тут на місцях, я думаю, більший відсоток людей захоче повернутися, коли побачать, що дійсно це міністерство піклується тут, всередині країни над цими людьми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Костянтин Іванович.

Шановні колеги, нас чекає Рада.

ГОРБЕНКО Р.О. Ну, і ще останнє...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас прошу, я вже тиск маю на сьогоднішній день. Руслане, ми ще побачимось і поговоримо.

Сподіваюся, що робота новоствореного міністерства, яке, я підкреслюю, буде нашим, сподіваюсь, нашим профільним, буде ефективним та в тісній співпраці з нашим комітетом. Сподіваюся, що Олексій Михайлович розуміє всю відповідальність, яку він нестиме, очолюючи зазначене міністерство. Я вважаю так, що ми повинні дати йому шанс.

То ж переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України призначити Чернишова Олексія Михайловича на посаду Віце-прем'єр-міністра України – Міністра національної єдності України.

Друге. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України – голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Прошу голосувати.

Задорожний – за.

БОЙКО Ю.А За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Анатолійович, дякую.

Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв. Пан Мустафа.

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Продовжимо те, що робимо як депутати і по формам, з якими стикаються наші громадяни, я – утримаюсь, тому що ми, самі знаєте, наша фракція не голосує за кадрове рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. За. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Кандидат викликає підтримку і щире захоплення енергійністю, напористістю і досвідом, але сама ідея цього міністерства, на мене виглядає, поки що непереконаливою і сирою, у мене є стурбованість тим, що будуть функції пересікатися з іншими міністерствами, тому я – утримуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 9... 8 осіб – за, 2 – утримались. Рішення прийнято. Вітаю вас, Олексій Михайлович, і сподіваюсь на плідну співпрацю.

Шановні народні депутати, на цьому порядок денний вичерпано. Всім дякую за оперативність. Засідання оголошую закритим.